

netové zdroje. Kniha obsahuje velké množství ilustrací, kopií dokumentů a fotografií, které jinak hutný text příjemně oživují, nicméně je třeba poznamenat, že některé z nich jsou ve velmi nízké kvalitě. Také jmenný rejstřík je nesmírně šikovnou pomůckou pro orientaci v knize a dohledání osobností zejména meziválečného období, na popisu jejichž činnosti je kniha z velké míry založena.

Zkoumaná témata jsou v knize řazena více méně chronologicky, několik průřezových témat je pak zpracováno v samostatných kapitolách. První kapitola obsahuje uvedení do problematiky a podrobné zmapování a zhodnocení dosavadní literatury tématu. V první části hlavního textu pak kniha představí Brno a Prahu jako významná ekonomická a kulturní centra a místa prolínání evropských myšlenkových proudů. Dále se autor věnuje plánům ekonomické integrace ve středoevropském regionu dvacátých let a vůči těmto koncepcím spíše negativním postojům nově vzniklých států, které v prvních letech své existence kladly důraz zejména na vnitrostátní konsolidaci. Následuje obsáhlé zachycení myšlenkových východisek E. Hantose o předpokladech středoevropské integrace a nutnosti uchovat specifickou středoevropskou kulturu. Kniha se dále věnuje nejprve vývoji Středoevropského ústavu v Brně, pak jej společně s Evropským studijním komitétem v Praze zasazuje do kontextu dalších pokusů o regionální i celoevropskou integraci (Briandův plán evropské federální unie, plány průmyslníků H. Tugendhata a F. Jellineka o hospodářské unii, plán rakousko-německé celní unie, Tardieův plán či Podunajský plán M. Hodžy).

Dějiny integračních hnutí jsou dnes vysoce relevantním tématem. Poznání kořenů integračních snah a v různých nuancích opakující se rozhodování mezi výhodami státní suverenity či integrace může pomoci lépe pochopit svět dnešní politiky. Střední Evropa zaujímá vzhledem ke své minulosti v této debatě často velmi vyhraněné postoje. Předkládaná publikace může pomoci k úspěšnému pochopení těchto specifik a jejich role v integračních snahách minulosti i současnosti.

Anna Kárníková

Kara-Murza, S. G. ***Opozicija kak tenevaja vlast'***. Moskva: Algoritm, 2006. 366 s.

Autorem knihy je ruský publicista, původně vystudovaný chemik, který se zabývá sovětskou i ruskou historií a současností. Jeho kniha se skládá z textů napsaných v letech 1994–2004, v nichž se autor zabývá především analýzou komunismu, přičemž jako opozici prezentuje komunistickou stranu – KSRF. Nicméně, nejde o nějakou analýzu působení této strany, jako spíše o autorův osobní pohled na dění ve státě po rozpadu Sovětského svazu. Podle jeho názoru SSSR jako stát fungoval velmi dobře včetně plánovité ekonomiky, kterou považuje za lepší řeše-

ní než ekonomiku tržní. Z tohoto důvodu je nutno učinit vše proto, aby se komunisté znovu dostali k moci a změnili situaci, jak jinak než k lepšímu (s. 123). Sergej Kara-Murza ve svém publicistickém až populistickém díle kritizuje vládu tzv. „jelcinských demokratů“. Tím, že občas reaguje i na různé televizní programy a výroky politiků, je pro čtenáře zvenčí občas obtížné se v textu orientovat. Kara-Murza ruské komunisty přímo a otevřeně nevychvaluje, nicméně práce ničím jiným než ne příliš dobře skrývanou propagací komunistické strany není.

Kristina Osipova

Rosůlek, Přemysl. **Makedonie**. Libri: Praha, 2008. 136 s.

Práce Přemysla Rosůlka obohatila ediční řadu „Stručná historie států“ nakladatelství Libri i česky psanou původní odbornou literaturu o Makedonii. Do vydání této práce byla jedinou českou syntézou makedonské historie publikace *Dějiny Makedonie* Jana Rychlíka a Miroslava Kouby vydaná v roce 2003. Rosůlkův text je však o poznání stručnější než zmíněné téměř pětisetstránkové *Dějiny Makedonie*, což odpovídá zavedenému formátu ediční řady.

Publikace Makedonie je přínosná především ze dvou důvodů. V první řadě shrnuje na malém prostoru velice výstižně a srozumitelně hlavní body makedonské historie a text je tak otevřený širokému publiku. Z odborného hlediska je podstatné, že Rosůlek věnuje celou polovinu textu vývoji v Makedonii po roce 1991, tedy období po jejím vystoupení z Jugoslávie a vyhlášení nezávislosti. Před zájemci o Makedonii se vzhledem k aktuálnosti publikace také objevují události posledních pěti let, které uplynuly od vydání Rychlíkových Dějin Makedonie. Rosůlkova práce je tak jedním z mála zdrojů informací k současnému vnitropolitickému dění v Makedonii i k zahraničněpolitickým aktivitám mladé republiky.

Před samotný výklad historie zařadil autor krátkou vysvětlující kapitolu o vývoji významu pojmu Makedonie. V této kapitole se zaměřuje na osvětlení proměny rozsahu i polohy území, které bylo v různých obdobích nazýváno Makedonií. Zmiňuje rovněž pojem Rumelie, kterým osmanští vládci nazývali veškeré evropské državy. Zaměřuje se i na existenci dalších „Makedonií“ mimo území současné Republiky Makedonie, tedy Pirinské Makedonie v Bulharsku a Egejské Makedonie v Řecku. Na prvních padesáti stranách shrnuje autor makedonskou historii od starověku po rozpad Jugoslávie. Ve výkladu starověku autor neupřednostňuje ani jednu národní vizi (řeckou nebo makedonskou) o etnické příslušnosti starověkých Makedonců. Pojednání o středověké historii Makedonie je stručné a Rosůlek se v něm více než na historická fakta soustředí na symboliku středověkých událostí pro novodobou makedonskou státnost. Zvolená forma je pro typ publikace rozhodně vhodná